

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/33/2020
Identifikačné číslo spisu:	1107226623
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1107226623.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A. U., bývajúceho v Ž. XXX, H. Č.. Ú. V. Ú. S. L., O. D.. X, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, o ochranu zdravia a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava pod sp. zn. 25 C 123/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. apríla 2012 sp. zn. 5 Co 83/2011, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 8. októbra 2010 č. k. 25 C 123/2007-108 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej v budúcnosti sa zdržať neoprávnených zásahov do práv žalobcu umiestňovaním jeho osoby do spoločnej cely s fajčiarmi, prípadne do iných fajčiarskych priestorov a zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 19 916,36 eur; rozhodol tiež o trovách konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 11, § 13 ods. 1, 2, § 420 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a § 18 ods. 9 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov mal za preukázané, že žalobca ohľadne prvej časti nároku neunesol dôkazné bremeno v otázke nesprávneho postupu žalovanej a zároveň konštatoval nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej ohľadne náhrady nemajetkovej ujmy. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 17. apríla 2012 sp. zn. 5 Co 83/2011 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil; žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné a o trovách odvolacieho konania rozhodol

podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 C.s.p.

6. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá C.s.p.). Podľa § 429 ods. 2 C.s.p. povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovolací súd poznamenáva, že obdobné ustanovenie mala aj právna úprava účinná do 30. júna 2016 (viď § 241 ods. 1 O.s.p.).

7. Vzhľadom k tomu, že v danej veci dovolateľ nepreukázal požadované právnické vzdelanie a k podanému dovolaniu nepriložil ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, súd prvej inštancie uznesením z 30. júla 2012 č. k. 25 C 123/2007-123 priznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov pre dovolacie konanie a vzhľadom na jeho žiadosť o ustanovenie advokáta ho podľa § 30 O.s.p. odkázal na Centrum právnej pomoci, ktoré rozhodnutím zo 7. novembra 2012 sp. zn. 1 N 3003/12, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. januára 2018, žalobcovi nepriznalo nárok na poskytovanie právnej pomoci. S poukazom na § 470 ods. 1, 2 v spojení s § 429 ods. 1, 2 C.s.p. súd prvej inštancie uznesením zo 4. septembra 2018 č. k. 25 C 123/2007-126 (doručeným do vlastných rúk žalobcu 19. septembra 2018) vyzval dovolateľa na predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi a zároveň ho poučil o následku neodstránenia nedostatku povinného zastúpenia advokátom. Žalobca podaním z 25. septembra 2018 súdu prvej inštancie oznámil, že sa obrátil so žiadosťou o pridelenie advokáta na Centrum právnej pomoci. Centrum právnej pomoci o rozhodnutí zo 14. októbra 2019 sp. zn. KaNR 15743/2019, ČRZ: 148671/2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. decembra 2019, v spojení s rozhodnutím riaditeľky Centra právnej pomoci z 5. decembra 2019 sp. zn. KT/33705/2019, ČRZ: 174579/2019, správne konanie v zmysle § 30 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zastavilo. Žalobca preto v lehote určenej súdom vadu dovolania, na odstránenie ktorej bol vyzvaný súdom prvej inštancie, neodstránil.

8. I napriek náležitému poučeniu zo strany okresného súdu je z obsahu spisu zrejmé, že dovolateľ nepreukázal zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepreukázal zodpovedajúce právnické vzdelanie (§ 429 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 468 C.s.p.).

9. So zreteľom na to, že v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 C.s.p., pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e/ C.s.p. pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia

meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

10. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.), trovy dovolacieho konania jej však najvyšší súd nepriznal, nakoľko jej žiadne preukázateľné nevznikli (viď R 72/2018).

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.